

Innst. 177 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 53 S (2010–2011)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om utbygging og finansiering av E6 på strekninga Møllnes–Kvenvik–Hjemmeluft i Alta kommune i Finnmark

Til Stortinget

Sammendrag

Samferdselsdepartementet legg i proposisjonen fram forslag om utbygging og finansiering av E6 på strekninga Møllnes–Kvenvik–Hjemmeluft i Alta kommune.

Prosjektet inngår i utbygginga av E6 vest for Alta og utgjør strekninga frå Storsandnes til Alta. Dette er ein del av hovudferdselsåra både fram til Alta og vidare til andre stader i Finnmark. Utbygginga er viktig for utviklinga som no skjer i fylket. Dagens veg har til dels dårleg standard med fleire smale og svingete parti. Nokre parti med sterk stigning skaper tidvis problem for tungrtransporten, særleg vinterstid. Strekninga har dei siste åra hatt ein høg ulykkesfrekvens. Eit viktig føremål med utbygginga er derfor å betra trafikktrykkleiken på strekninga.

Omtale av utbyggingen

Det er rekna med anleggsstart på prosjektet tidleg i 2011, med trafikkopning i 2013.

Prosjektet omfattar dels bygging av ny veg, og dels utbetring av eksisterande veg på ei om lag 9,3 km lang strekning mellom Møllnes og Hjemmeluft med bru over Kåfjorden. Brua over fjorden blir 390 m lang. Prosjektet vil korta inn E6 med om lag 6 km.

Prosjektet har vore gjennom ekstern kvalitetssikring (KS2). Samferdselsdepartementet legg etter dette til grunn ei styringsramme på 635 mill. kroner

(2010-kroner), og ei kostnadsramme på 715 mill. kroner. Kostnadene er inkl. etablering av ein bomstasjon. Samfunnsøkonomisk netto nytte (NN) for prosjektet er rekna til om lag -260 mill. kroner, med netto nytte over totale kostnader på -0,4. Netto nytte per budsjettkrone er -0,5.

Den lokalpolitiske behandlinga går fram av kapittel 4 i proposisjonen.

Finansieringsopplegg

Prosjektet skal finansierast med statlege midlar og bompengar. Av investeringskostnadene på 635 mill. kroner vil statlege midlar utgjere 475 mill. kroner og bompengar 160 mill. kroner.

I St.meld. nr. 16 (2008–2009) Nasjonal transportplan 2010–2019 er det lagt til grunn at statlege midlar til utbygginga av E6 vest for Alta skal løyvast over ein eigen post, post 37, mellom anna for å bidra til meir rasjonell framdrift av prosjektet.

Gjennom behandlinga av Prop. 1 S (2009–2010) blei det løyvd 50 mill. kroner til prosjektet i 2010 på post 37, og gjennom behandlinga av Prop. 1 S (2010–2011) er det vedteke ei løyving på 100 mill. kroner for 2011. Prioriteringa av statlege midlar i 2010 og 2011 er under føresetnad av tilslutning til eit opplegg for delvis bompengefinansiering.

Det er lagt opp til ein bompengeperiode på 15 år med etterskottsinnskrevjing og innkrevjing i begge køyreretningar, gjennom automatisk bomstasjon. Innkrevjinga startar i 2013. Samferdselsdepartementet har nedsett ei arbeidsgruppe som skal sjå på personvernutfordringane i heilautomatiske bomstasjonar, og moglegheita for å utvikla ei anonym betalingsløyving som eit supplement til dagens AutoPass-løyving. Arbeidet pågår.

Med det føreslåtte innkrevjingsopplegget og dei føresetnadene som ligg til grunn i proposisjonen, vil

trafikantane betala om lag 310 mill. kroner i bompengar over ein innkrevjingsperiode på 15 år. Av dei innbetalte bompengane vil 160 mill. kroner gå til utbygging av veg inkl. etablering av bomstasjon, 105 mill. kroner til å dekkja finansieringskostnader og 45 mill. kroner til innkrevjing og drift av bompengeselskapet.

Eventuell kostnadsauke skal dekkjast i samsvar med gjeldande retningslinjer for bompengeprojekt.

Alta kommune og Finnmark fylkeskommune har fatta vedtak om å garantera for ei lånegjeld på inntil 196 mill. kroner. Garantitida er sett til inntil 19 år.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Marit Bjørnflaten, Susanne Bratli, Freddy de Ruit, Gorm Kjernli, Magne Rommetveit og Tone Merete Sønsterud, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Arne Sortevik, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Lars Myraune og Ingjerd Schou, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, og fra Kristelig Folkeparti, lederen Knut Arild Hareide, ser frem til at utbyggingen av E6 på strekningen Møllnes–Kvenvik–Hjemmeluft i Alta kommune kommer i gang, og med anleggsstart tidlig i 2011.

Komiteen vil vise til at utbyggingen av E6 vest for Alta dreier seg om strekningen Storsandnes til Alta som er hovedferdselsveien til og fra Alta med videre forgreiningar til bl.a. Honningsvåg, Porsanger, Hammerfest, Kautokeino og Karasjok. Veien er derfor av stor betydning for Finnmark fylke. Ikke minst er det viktig å få på plass trygge og effektive veier i en nordområdesatsing. Nordområdene er det viktigste strategiske satsingsområdet for Norge, og en sikker og effektiv infrastruktur innen samferdsel er en forutsetning for å kunne lykkes.

Komiteen vil peke på at dagens vei har til dels dårlig standard, er smal og har mange svingete partier. I løpet av de siste 10 årene har det skjedd 12 personskader på strekningen hvor til sammen 21 personer har blitt trafikkskadet. Sammenlignet med tilsvarende veier har strekningen hatt en ulykkesfrekvens som er dobbelt så høy som sammenlignbare veier.

Komiteen viser videre til at prosjektet innebærer både bygging av ny vei, utbedring av eksisterende vei (9,3 km) mellom Møllnes og Hjemmeluft og skråstagbru fra Hjemmeluft over Kåfjorden (390 m). Videre ligger det inne i prosjektet fire andre mindre bruer og tre tunneler. Prosjektet vil korte inn eksisterende E6 med om lag 6 km.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har merket seg at Samferdselsdepartementet legger til grunn en styringsramme på 635 mill. kroner, og en kostnadsramme på 715 mill. kroner. Dette er inkludert etablering av en bomstasjon. Fordelingen av finansieringen er gjort med 75 pst. som statlige midler og 25 pst. gjennom bompengefinansiering. Eller 475 mill. kroner som statlige midler og 160 mill. kroner som bompengefinansiering.

Et annet flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, påpeker at dagens E6 på strekningen Møllnes–Kvenvik–Hjemmeluft i Alta kommune i Finnmark har til dels dårlig standard med flere smale og svingete partier. Strekningen har hatt en høy ulykkesfrekvens. I løpet av de siste 10 år har det skjedd 12 personskadeulykker hvor til sammen 21 personer har blitt trafikkskadet. Sammenlignet med andre tilsvarende strekninger har ulykkesfrekvensen vært ca. dobbelt så høy. Dette flertallet mener at tilsvarende utbygging mange steder og på langt flere strekninger kunne spart samfunnet for både ulykker og tap av liv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker i utgangspunktet en 25-års planperiode for Nasjonal transportplan og 2+1 vei på hele E6 i Nord-Norge, og at en slik standard bør legges til grunn ved planlegging av nye veiprojekter. Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Nasjonal transportplan i Innst. S. nr. 300 (2008–2009), der Fremskrittspartiets fraksjon foreslo ny E6 Alta–Lakselv med mulig videreføring av ny E6 fra Lakselv til Kirkenes med ny trasé direkte fra Lakselv til Tana. Disse medlemmer påpeker at god trafikkavvikling i området rundt Alta er av vesentlig betydning for å realisere verdiskapningsgevinstene knyttet til denne veien, og ønsker statlig fullfinansiering av prosjektet E6 på strekningen Møllnes–Kvenvik–Hjemmeluft i Alta kommune i Finnmark.

Disse medlemmer viser til at staten ifølge «Bil og vei – statistikk 2010» hentet 46 mrd. kroner i avgifter på bil i 2009. Disse medlemmer viser til at avgiftsanslagene for 2011 i Prop. 1 LS (2010–2011) innebærer store økninger på blant annet engangsavgiften (+3,8 mrd.) og dieselavgiften (+1,6 mrd.). Disse medlemmer viser til at Statens vegvesens budsjett for 2011 i Prop. 1 S (2010–2011) bare er på 15 mrd. kroner, og at dette utgjør en tredjedel av det staten henter fra avgifter på bil. Disse medlemmer mener derfor at det er urimelig at bilistene i tillegg skal betale bompenger.

Disse medlemmer påpeker på generelt grunnlag at bompenger en dyr finansieringsløsning. Mye av det bilisten betaler inn (ca. 25 pst.) forsvinner i drift og omkostninger.

Disse medlemmer viser til at regjeringen planlegger å inndra 160 mill. kroner fra bilistene på prosjektet Alta-vest. Det merkverdige er imidlertid, slik disse medlemmer ser det, hvordan Alta kommune legger opp til innkreving og behandling av sine egne innbyggere. Det legges opp til en modell hvor innbyggerne på en del av strekningen skal kunne få refundert deler av bompengefinansieringen gjennom søknad til Alta kommune. Kommunen vil etablere en egen kommunal tilskuddsordning for husholdninger som ligger mellom Saltviknes og tunnelinnløpet ved Sahkkobatni, innenfor en kostnadsramme på 1,0 mill. kroner. Her etableres et helt unødvendig og fordyrende byråkrati, hvor Alta kommune øker parkeringsgebyrene i Alta sentrum fra 18 til 20 kroner. Resultatet blir at alle som parkerer i Alta, må bidra til at folk bosatt ved Saltviknes skal kunne få refusjon fra Alta kommune etter søknad. Nå er det ikke lenger bare bilister som bruker veien, og som passerer bompengestasjonen, som skal betale for gildet. I dette tilfellet må alle som trenger parkeringsplass i Alta sentrum, være med på å medfinansiere veiprojektet.

Disse medlemmer ønsker statlig finansiering uten bompenger, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget samtykker i at det gjennomføres utbygging av E6 på strekningen Møllnes–Kvenvik–Hjemmeluft i Alta kommune i Finnmark slik det er redegjort for i Prop. 53 S (2010–2011). Stortinget ber regjeringen sørge for forskuttering av midler om det er nødvendig for å holde fremdrift i saken, og innar-

beide full statlig finansiering av prosjektet i sluttsalderingen av statsbudsjettet for 2011.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget samtykker i at det gjennomføres utbygging av E6 på strekningen Møllnes–Kvenvik–Hjemmeluft i Alta kommune i Finnmark slik det er redegjort for i Prop. 53 S (2010–2011). Stortinget ber regjeringen sørge for forskuttering av midler om det er nødvendig for å holde fremdrift i saken, og innarbeide full statlig finansiering av prosjektet i sluttsalderingen av statsbudsjettet for 2011.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser til merknadene og proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

1. Stortinget samtykker i at bompengeselskapet får løyve til å ta opp lån og krevja inn bompengar til delvis bompengefinansiering av E6 på strekninga Møllnes–Kvenvik–Hjemmeluft. Vilråra går fram av Prop. 53 S (2010–2011) og Innst. 177 S (2010–2011).
2. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å inngå avtale med bompengeselskapet og fastsetja nærare reglar for finansieringsordninga.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 1. februar 2011

Knut Arild Hareide

leder

Jan-Henrik Fredriksen

ordfører

